

УДК 004.9 : 556.3

ВІДКРИТІ ГІС З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ПІДЗЕМНИХ ВОД В УКРАЇНІ

Сусла Т.І, здобувачка вищої освіти (ОС бакалавр)

Коваленко В.В., к.с.-г.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

(suslatania@ukr.net, kovalenko.v.v@dsau.dp.ua)

Водні ресурси країни включають поверхневі, підземні та морські води. Поверхневі води, передусім річки, відіграють основну роль у забезпеченні населення і господарства прісною водою. Зі зміною клімату, очевидно, поверхневих вод стає все менше, тому підземні води стають все більше найважливіших стратегічним ресурсом джерела води. Звідціля і така увага до підземних вод зі сторони всього людства і не випадково цьогорічний всесвітній День води має відповідне гасло.

За реальною водозабезпеченістю (розрахованою на 1 мешканця) – ми перебуваємо на одному з останніх місць серед європейських країн, це стосується як поверхневих, так і підземних вод. Отже, Україна – вододефіцитна країна, тому дуже важливий загальний облік джерел питної води, що використовується в країні.

На сьогодні можливо отримати все більше відкритої інформації щодо запасів та об'ємів використання підземних вод, в доступі інтерактивні карти ресурсів підземних вод, з позначками водозабірних споруд, інформацією про них та обсягами видобутку, тощо. ГІС портали постійно поповнюються, наближаючись до відображення дійсної картини користування підземними джерелами води.

Один з основних інформаційних джерел є Державний геологічний портал Державної служби геології та надр України (<https://nadra.gov.ua/site/opendata>). Окрім родовищ підземних вод він надає інформацію також про родовища горючих, металічних та неметалічних корисних копалин. Також «Цікавими» є ресурси:

На сайті державного науково-виробничого підприємства «Геоінформ України» (<https://geoinf.kiev.ua/vody-pidzemni/>) – багато картографічного матеріалу про підземні води України (на сьогодні під час воєнного стану більшість з них не доступні вільно);

На сайті державного геологічного порталу (<https://nadra.gov.ua/nmap/appWater.html>) карта водозаборів підземних вод з детальною інформацією про них в тому числі дебіт та мінералізація (рис.1);

Сайти https://minerals-ua.info/mapviewer/art/mapart_v2.html (вміщує карти діючих свердлових водозабору) та <https://minerals-ua.info/mapviewer/voda-specd.php?pr=0> (вміщує карти родовищ підземних вод) закриті в період воєнного стану;

На сайті порталу даних видобувної галузі України (<https://eiti.gov.ua/upravlinnya-vidobuvnim-sektorom/dogovori-licenziyi-dozvoli/>) в доступі карти договорів, ліцензій та дозволів видобувних підприємств України, в тому числі по підземним водам.

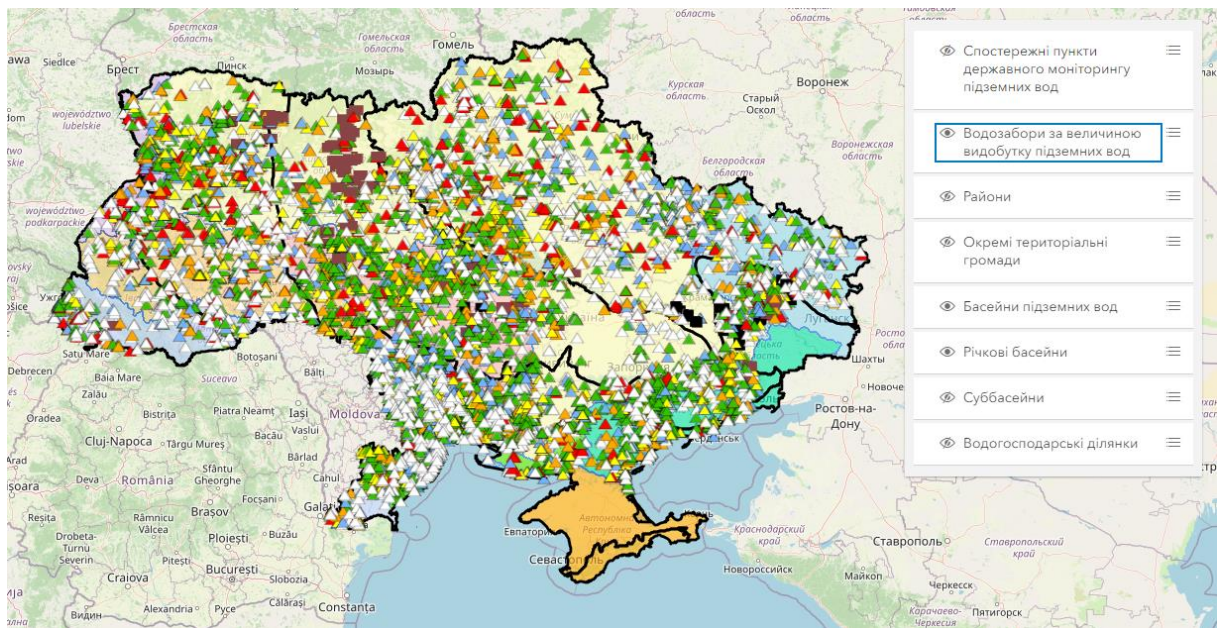

Рисунок 1 – Інтерактивна карта водозабірних споруд України

Відкрита інформація також є про дозволи на спеціальне водокористування. Окремі реєстри охоплюють наявні артезіанські свердловини під спецдозволами на користування надрами та артезіанські свердловини, що існують під спецдозволами на спеціальне водокористування.

У джерелах частково або повністю доступні наступні відомості:

- власник дозволу;
- відомості про ділянку надр, що надається у користування (місцезнаходження, географічні координати, площа, кількість запасів на дату видачі дозволу, ступінь освоєння надр, відомості про апробування запасів);
- реєстраційний номер дозволу;
- дата видачі, тривалість і термін дії дозволу;
- вид корисної копалини;
- підстава надання дозволу;
- вид користування надрами, мета користування надрами;
- особливі умови дозволу;
- реквізити угоди про умови користування ділянкою надр;
- джерело фінансування;
- сума збору, сплаченого за надання спеціального дозволу, тощо.

Для науковців, здобувачів вищої освіти це, безумовно, значна підмога для он-лайн пошуку інформації по кількісному та якісному складу та використанню підземних джерел води при виконанні курсових та дипломних робіт, проведенні наукових досліджень, аналізі та узагальненні користування підземними водами на будь-якому рівні – від окремого водозабору до регіональних масштабів чи в масштабах окремого родовища.